

והוא אטמא [ירך] דבשרא בהרן, פתחנא את הירך ונקרינא את החלב וגיד הנשה שבה, ואנחנא אעשבי, אדמייתיןן ציבי לצלות את הירך, חלב אטמא, נתחברו חיתוכיה של הירך, וטוינן.

[היתה תחת ידינו ירך של בהמה, פתחנו אותה וניקרנו את החלב וגיד הנשה שבה, והנחנו אותה על גבי עשבים, עד שהבאנו עצים כדי לצלות את הירך, התחברו ונדבקו חיתוכיה של הירך, וצלינו אותה].

כי הדרן לבתר תריסר ירחי שתא, חזינחא להנחו גומרי, גחלים, דהו קא מלחשי.

[כאשר חזרנו לאותו מקום, אחרי שנים עשר חודש, ראינו את הגחלים, שנשאר מן העצים עליהם צלינו את הירך, והנה הם עדיין "לוחשים", ולא כבתה האש שבקרובם לגמרי].

כי אתאי לקמיה דאמימר וסיפרתי לפניו מעשה זה, אמר לי: ההוא עישבא שעליו הנחתם את הירך החתוכה — סמתרי הוה, שהוא עשב המחבר חתכים בבשר.⁽¹¹⁾

והנחו גומרי שלא כבתה אישם, למרות שעברו עליהם שנים עשר חודש — גחלים דריתמא הוו, שאינם כבים אלא לאחר זמן מרובה.

נאמר בתורה [בראשית א כא]: "ויברא אלהים את התנינים הגדולים" הכא, בכבל, תרגימו ופירשו מקרא זה: התנינים הגדולים הם ארזילי דימא — "ראמים" שבים.⁽¹²⁾

רבי יוחנן אמר: זה לוייתן "נחש בריח" ולוייתן "נחש עקלתון", התנינים הגדולים הם לוייתן זכר ולוייתן נקבה, הלוייתן הזכר הוא זקוף וישר כבריח, והנקבה מקיפה את כל העולם.⁽¹³⁾

וכבר הוזכרו בריות אלו במקרא, שנאמר [ישעיה כז א]: "ביום ההוא, יפקוד ה' בחרבו הקשה והגדולה והחזקה על לוייתן נחש בריח ועל לוייתן נחש עקלתון, והרג את התנין אשר בים".

[פימן לשלש מימרות של רב יהודה בשם רב: כל, שעה, ירדן]

כתב המהרש"א: דע כי יש לנו להאמין בכל הדברים האלו בפשטן, ואין הדברים יוצאים ממשמען. [אף שבודאי רומזים הדברים גם לדברים עמוקים].

א. אמר רב יהודה אמר רב: כל⁽¹⁴⁾ מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, זכר ונקבה בראב.

ראם, ומה שפרט אותן התורה בכריאת רמש המים טפי מכריאת רמש האדמה שלא פרט בהם ראם, יש לומר שאלו במים יותר גדולים בהפלגה מאשר אלו שביבשה כו' — מהרש"א.

13. רשב"ם, וראה בפירושו רבינו גרשום.

14. אפילו באילנות — "עיון יעקב".

11. א. סם זה נקרא כך כי הוא סם שעושה מתרי אחד — מהרש"א.

ב. והוא סם חיים — רבינו גרשום, ראה בבא מציעא קז ב וחולין נד א.

12. שכל שיש ביבשה יש כנגדו בים חוץ מחולדה, והמין הגדול ביותר ביבשה הוא הראם, כדלעיל עג ב, על כן מסתבר שהבריה הגדולה ביותר בים — תנינים הגדולים, הם גם כן מין